

VIZUÁLIS KULTÚRA

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

A részletes követelmények felépítése és használata

A részletes vizsgakövetelmények az érettségi vizsgán számon kérhető tananyag tartalmi vonatkozásait, továbbá az adott ismeretek elsajátításának szintjét határozzák meg közép- és emelt szinten.

A vizuális kultúra középszintű érettségi vizsgakövetelményeinek teljesítése azt tanúsítja, hogy a vizsgázó az általános műveltséghez szükséges vizuális ismeretek birtokában van, megfelelő jártasságokkal, készségekkel, képességekkel rendelkezik mind a vizuális alkotás, mind a befogadás területén, ami alkalmassá teszi a mindennapi életben szükséges ismeretek felhasználására és azok képesség szintű alkalmazására.

A vizuális kultúra emelt szintű érettségi vizsgakövetelményei - a tárgy iránt nagyobb érdeklődést feltételezve - a vizsgázónak középszintet meghaladó, komplexebb szakirányú ismereteit, jártasságait, készségeit, képességeit írja le a vizuális alkotás és befogadás területén. Az emelt szintű tudás az ismeretek mélysége - azaz összefüggések értelmezése, önálló alkalmazás, problémamegoldás - az alkotó képességek és alkotó gondolkodás magas szintű felhasználásának tekintetében arányosan növekszik a középszinthez képest.

A részletes vizsgakövetelmények támaszkodnak a kerettantervi követelményekre, ennek megfelelően az érettségi vizsgakövetelmények nem haladhatják meg a vizuális kultúra tantárgy 12 évfolyamra szóló kerettantervi követelményeit. A vizsgakövetelmények és a kerettantervi követelmények szerkezete különbözik, mert míg az előbbi, az adott tanulási szakasz lezárására, a vizsga módjához alkalmazkodva összegző jelleggel fogalmazza meg az adott tantárgy elvárt követelményeit, addig az utóbbi dokumentum a tanulászervezést, a fejlesztési folyamat tervezését segíti.

A vizuális kultúra részletes követelményrendszere mindkét vizsgaszinten két fő részre tagolódik, az alkotás és a befogadás tevékenységrendszerek követelményeinek leírására.

Kompetenciák

- A vizuális jelenségek megfigyelése, széles körű elemző vizsgálata, esztétikai és kommunikációs szempontok szerinti megítélése.

- A vizuális nyelv elemeinek ismerete és megfelelő használata az alkotó tevékenység során, valamint ezen ismeretek segítségével vizuális alkotások elemzése.

- A különböző köznapi és művészi vizuális közlésformák gyakorlati alkalmazása, továbbá sajátos és közös vonásainak bemutatása, sokrétű értelmezése, kritikus megítélése.

- A köznapi vizuális kommunikáció során értelmezhető vizuális közlések létrehozása a közlés céljának megfelelő formában és alkalmas technikával.

- Vizuális információk tudatos befogadása pontos vizuális megfigyelés és megfelelő értelmezés alapján.

- Tárgyak, vizuálisan érzékelhető jelenségek ábrázolása, valamint elképzelt dolgok, elvont gondolatok, érzések kifejezése különböző vizuális eszközökkel.

- Tárgyak, a köznapi vizuális környezet elemző vizsgálata, különböző szempontok szerinti megítélése.

- A környezettudatos gondolkodás fontosságának megértése és bemutatása.

- A képzetekben gazdag képi látásmód alkalmazása és ennek árnyalt vizuális kifejezése.

- Időben és térben eltérő kultúrák és művészeti korszakok művészi értékeire vonatkozó ismereteinek bemutatása, értelmezése és elemzése.

- Vizuális megjelenések kultúrák közvetítő szerepének megértése és bemutatása.

- Az adott feladatnak megfelelő szintű pszichomotorikus és technikai készségek használata.

- Leíró, értelmező, elemző munka során a megfelelő vizuális és textuális közlésformák kiválasztása.

- A vizuális kultúrához kapcsolódó fogalmak, szakkifejezések helyes használata.

- Vizuálisan feldolgozható problémahelyzetek önálló, kreatív megoldása, alkotói folyamat bemutatása.

A) ALKOTÁS

1. Vizuális eszközök

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Vizuális nyelv		
1.1.1. A vizuális nyelv alapelemei		
Vonal	A pont, vonal, sík- és térforma, felület adott technikának és adott célnak megfelelő használata. Legalább háromféle minőségű (különböző vastagságú, tónusú, karakterű), a választott eszköznek megfelelő vonal következetes használata szabadkézi rajzban.	A vizuális nyelvi elemek adott technikának és adott célnak megfelelő tudatos használata.
Sík- és térforma	Modell alapján készített leképező jellegű munkában sík- és térforma pontos visszaadása.	Modell vagy elképzelés alapján sík- és térforma adott célnak (pl. formaredukció, nézőpontváltás) megfelelő leképezése.
Tónus, szín	Modell alapján készített leképező jellegű munkában (rajz, festés, vegyes technika) legalább négy különböző tónusfokozat következetes alkalmazása. A megadott színek pontos kikeverése.	Modell alapján vagy emlékezetből készített leképező jellegű munkában (rajz, festés, vegyes technika) legalább hat különböző tónusfokozat következetes alkalmazása.
Tér	A célnak legmegfelelőbb térábrázolási módok kiválasztása.	A legmegfelelőbb térábrázolási módok egyéni, kombinált alkalmazása.
1.1.2. A vizuális nyelvi elemek viszonyai		
Kompozíció (konstrukció)	Az adott célnak (közlés, kifejezés, alkotás) megfelelő kompozíció létrehozása.	A kompozíciós eszközök tudatos alkalmazása a vizuális közlés, kifejezés és alkotás során.
Kontraszt, harmónia	Kontrasztokkal (szín, tónus, forma, méret, felület) történő kiemelés használata az értelmező ábrázolásban. Színharmóniák, szíkontrasztok (fény-árnyék, hideg-meleg, komplementer, magában való, szimultán, mennyiségi, minőségi) használata.	Kontrasztokkal (szín, tónus, forma, méret, felület) történő kiemelés tudatos használata kifejező alkotások létrehozása során. Színharmóniák, szíkontrasztok tudatos alkalmazása tervezőmunka során.
1.1.3. Vizuális nyelv és kontextus	A vizuális nyelv eszközeinek használata különböző kontextusban a kifejező jellegű munkákban.	A vizuális nyelv hatáselemeinek jelentésmódosító átalakítása (pl. a képi környezet megváltoztatásával).
1.2. Technikák		
- Rajzolás	Adott technika adekvát használata. Szabadkézi rajz készítése ceruzával, tollal. Egyszerű műszaki jellegű rajz készítése szabadkézzel, vagy szerkesztve ceruzával és szerkesztőeszközökkel.	Az adott célnak legmegfelelőbb anyagok és technikák kiválasztása. Szabadkézi rajz készítése egy további technikával (pl. szénrel, krétával, pasztellel). Összetettebb műszaki jellegű rajz szerkesztése ceruzával, illetve a szükséges szerkesztőeszközökkel.
- Festés	Festés akvarellal, temperával.	
- Kollázs	Kollázskészítés.	

- Nyomtatás	Legalább egy kézi sokszorosító eljárás (nyomtatás) alkalmazása (pl. papírmetszet, linómetszet).	
- Makettezés modellezés	Modell- vagy makettkészítés.	Modell- vagy makettkészítés.
- További technikák	Egy további szabadon választott technika alkalmazása (pl. mintázás, fotó, videó, számítógép, vegyes technikák, kézműves technikák). Feliratkészítés sablonnal.	Legalább két szabadon választott technika alkalmazása. Feliratkészítés egy további technikával (pl. betűvágással, számítógéppel).

2. Tevékenység szintek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Ábrázolás, látványértelmezés		
2.1.1. Formaértelmezés - Arány	Ábrázoló jellegű rajz készítése során természeti és mesterséges formák karakterét meghatározó főbb, a felismerhetőséget biztosító arányok helyes megfigyelése és visszaadása.	Ábrázoló jellegű rajz készítése során természeti és mesterséges formák karakterét meghatározó arányok pontos, részletekre kiterjedő megfigyelése és visszaadása. Ábrázoló jellegű rajzokban a részletek egymáshoz és az egészhez viszonyított arányainak helyes megítélése és visszaadása.
- Forma, alak, karakter	Ábrázoló jellegű rajz készítése során a látvány formáját meghatározó főbb, a felismerhetőséget biztosító jegyek megfigyelése és helyes visszaadása (befoglalóforma, körvonal).	Ábrázoló jellegű rajz készítése során a látvány formáját meghatározó jegyek pontos megfigyelése és helyes leképezése. A formát meghatározó karakterjegyek pontos megragadása emlékezetből.
- Szerkezet, felépítés, működés	Egyszerű tárgyak formakapcsolatait bemutató rajz készítése (pl. szabásrajz, szerkezeti vázlat).	Egyszerű szerkezeti összefüggéseket pontosan értelmező szabadkézi rajz készítése a látvány segítségével és emlékezetből (pl. szerkezeti rajz, metszetrajz, folyamatábra).
- Anyag		Látvány textúrájának, faktúrájának megjelenítése különböző eszközökkel.
2.1.2. Térértelmezés - Téri helyzetek	Téri helyzetek egyszerű, értelmező jellegű ábrázolása (pl. alaprajz). Tárgyak, objektumok egymáshoz viszonyított téri helyzetének pontos megjelenítése látvány alapján két vagy három dimenzióban.	Téri helyzetek egyszerű, értelmező jellegű ábrázolása szabadkézi rajzban és szerkesztéssel (pl. alaprajz, magyarázó-közlő rajz), szöveges instrukciók alapján is.
- Nézőpont	Látvány alapján tárgyak, objektumok ábrázolása során a nézőpont következetes megtartása.	Tárgyak, objektumok ábrázolása során a nézőpont következetes megtartása emlékezetből is.
- Termélység	Adott cél érdekében a látványértelmezés szempontjából optimális nézőpont kiválasztása.	A termélység megjelenítése különböző eszközökkel emlékezetből.
- Térábrázolási konvenciók	Beállítás alapján a fény-árnyék hatások segítségével a termélység érzékeltetése (pl. szabadkézi rajzban, festéssel).	Geometriai térformák perspektivikus és axonometrikus rajzának megszerkesztése.
	Ábrázoló jellegű szabadkézi rajzban választott térábrázolási rendszer következetes alkalmazása.	Geometriai térformákból álló összetettebb

	Egyszerű beállításról a kétiránypontos perspektivikus ábrázolás szabályainak alkalmazása szabadkézi rajzban. Beállításról vagy a látvány axonometrikus képéből az adott tárgy vetületi rajzának elkészítése (Monge-rendszerben) szabadkézi rajzban.	beállítás vetületi rajza alapján az elképzelt látvány szabadkézi rajzának elkészítése (térrekonstrukció). Adott cél érdekében a megfelelő térábrázolási rendszer kiválasztása és tudatos alkalmazása.
2.1.3. Színértelmezés - Szín- és fényviszonyok	Beállítás alapján szín- és fényviszonyok helyes visszaadása (pl. szabadkézi rajzban, festéssel).	Beállítás vagy elképzelés alapján tárgyak testességének, plasztikus formáinak árnyalt érzékeltetése fény-árnyék hatások segítségével. Beállítás vagy szóveges instrukciók alapján, adott szempontok szerint (pl. hideg-meleg kontrasztra épülő) színvázlat készítése.
2.1.4. Mozgásértelmezés		Egyszerű mozgás fázisainak értelmező jellegű ábrázolása (pl. fázisrajz) szabadkézi rajzban.
2.2. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás - Térviszonyok, Kompozíció - Színhatás - Érzelmek - Folyamat, mozgás, idő - Kép és szöveg Vizuális információ	Ornamentális és képi kompozíció létrehozása látvány vagy elképzelés alapján. Színek kommunikációs és színdinamikai hatásának alkalmazása egyszerű tervező jellegű feladatban. Érzelmek, lelkiállapotok értelmezhető vizuális kifejezése szabadon választott vizuális formában. Folyamat, történet bemutatása értelmezhető képsorokban (pl. képregény). Adott kép(ek) és szövegrészek egymáshoz viszonyított, a kommunikációs célnak megfelelő elrendezése adott képműben (pl. címlap, borító), hagyományos technikával vagy számítógéppel. Adott tartalomnak leginkább megfelelő betűtípus és kompozíció kiválasztása. Egyszerű, vizuális kommunikáció szándékú felület tervezése adott közlési céllal. Vizuális jelek, szimbólumok egyértelmű, következetes használata (pl. magyarázóközlő rajzokon). Nem vizuális természetű konkrét információk (pl. számszerű adatok: hőmérséklet-ingadozás, népességváltozás) értelmezhető, képi megjelenítése (pl.	Téri helyzetek szubjektív megjelenítése kifejező jellegű alkotásokban. Képi igényű kompozíció létrehozása látvány, egy adott téma vagy önálló elképzelés alapján. A színek expresszív hatásának felhasználása kifejező jellegű munkákban. Adott cél (pl. adott hangulati hatás) elérésének érdekében adott színviszonylatok átalakítása. Érzelmek, lelkiállapotok, elvont gondolatok értelmezhető vizuális kifejezése síkbeli, térbeli alkotásokban, a kifejezési szándéknak megfelelő megjelenítésben. Elképzelt vagy gyűjtött képi elemekből (pl. montázstechnikával) olyan képi kompozíció összeállítása, amely egy elvont gondolatot, hangulatot vagy lelkiállapotot fejez ki. Rövid mozgóképi közlés, kifejezés megtervezése (pl. képes forgatókönyv). Kép és szöveg együttes alkalmazása adott hatás elérésének az érdekében (pl. amelyben a kép és a szöveg egymás hatását erősíti vagy jelentését módosítja - pl. illusztráció, képregény). Szabadon választott, nem vizuális természetű információk értelmezhető képi jellel (pl. embléma, piktogram) tömörítése.

<p>Tárgyak és környezet</p>	<p>grafikonon, diagrammal). Színek kódok következetes alkalmazása a magyarázó-közlő ábrázolásban.</p> <p>Adott funkcióra csomagolás tervezése. Külső és belső terek különböző funkcióra történő berendezésének, átalakításának megtervezése, a tervek értelmezhető megjelenítése (pl. rajzban, montázssal).</p>	<p>Adott funkcióra egyszerű tárgy, csomagolás tervezése.</p> <p>A tervezéshez szükséges felmérés, kutatás elvégzése.</p> <p>Egyszerű tárgy elkészítése szabadon választott anyagból.</p> <p>A tervezési, megvalósulási folyamat dokumentálása.</p> <p>Adott tárgy, objektum, építészeti tér (pl. felületének, formájának) áttervezése, átalakítása (pl. más jelentés vagy más funkció betöltésére), és a tervek értelmezhető megjelenítése (pl. rajzban, festéssel, montázssal).</p>
-----------------------------	---	--

B) BEFOGADÁS

1. Vizuális eszközök

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
<p>1.1. Megjelenítés sajátosságai</p> <p>Vizuális nyelvi elemek</p> <p>Térábrázolási módok</p> <p>Vizuális minőségek</p> <p>Látványértelmezés</p> <p>Kontraszt, harmónia</p> <p>Kontextus</p>	<p>A vizuális ábrázolás, közlés, kifejezés legfontosabb eszközeinek (pont, vonal, sík- és térformák, felület, tónus, szín, szerkezet/kompozíció, képi motívumok) a vizuális közlésben, kifejezésben betöltött szerepének ismerete és használata az elemzés során.</p> <p>A legjellegzetesebb térábrázolási konvenciók felismerése és lényegének ismerete.</p> <p>A térmélység-megjelenítés különböző módjainak ismerete.</p> <p>Vizuális minőségek (pl. tónus/szín; alak/forma; textúra/faktúra/struktúra megkülönböztetése) differenciált megkülönböztetése szöveges közlésekben is (pl. leírás, elemzés, összehasonlítás).</p> <p>A látványértelmezésben szerepet játszó tényezők (pl. nézőpont, arányok, képelemek egymáshoz való viszonya) lényegének, jelentésének ismerete és alkalmazása az elemzés során.</p> <p>A szíkontrasztok (fény-árnyék, hideg-meleg, komplementer, magában való, szimultán, mennyiségi, minőségi) lényegének felismerése.</p> <p>A szíkontrasztok lényegének ismerete.</p> <p>A vizuális ábrázolási, közlési, kifejezési</p>	<p>A képi, zenei, irodalmi alkotásokban egyaránt előforduló adekvát kifejezőeszközök (szerkezet, motívumok, jelkép, ritmus) felismerése és párhuzamok elemzése.</p> <p>A művészettörténet korszakaira jellemző, leggyakoribb kompozíciós formák és ezek kifejező hatásának ismerete.</p> <p>A legjellegzetesebb térábrázolási módok lényegének ismerete és összehasonlítása az elemzés során.</p> <p>A látványértelmezés során, a kifejezési szándékot tudatosan erősítő további tényezők (pl. véletlen, túlzás, szokatlan, provokatív) felismerése és magyarázata az elemzés során.</p> <p>A kontrasztok kiemelő szerepének elemző vizsgálata konkrét példákon keresztül.</p> <p>Vizuális produktumok keletkezésének</p>

	eszközök jelentését meghatározó összefüggések - kontextus - felismerése és használata értelmezés, elemzés során.	mélyebb összefüggéseinek felismerése és magyarázata az elemzés során (pl. társadalmi kontextus).
1.2. Technikák	A vizuális ábrázolás, közlés, kifejezés legfontosabb technikáinak felismerése.	A vizuális közlés, kifejezés alábbi technikáinak leíró jellegű ismerete: grafika (magas-, mély- és síknyomás); festészeti technikák (táblakép és falfestmény; mozaik, üvegablak); szobrászat (kő, agyag, fa; fémöntési technikák). A egyes technika lényegének ismerete. Az iparművészeti technikák felsorolászerű ismerete és legalább egy technika részletes, leíró jellegű ismerete.

2. Tevékenységterületek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Vizuális kommunikáció - Folyamat, mozgás, idő - Kép és szöveg - Vizuális információ - Tömegkommunikáció - Médiakategóriák - Fotó, mozgókép	<p>Az álló- és mozgókép időben zajló folyamatokat érzékeltető vizuális eszközeinek felismerése és magyarázata az elemzés során.</p> <p>A köznapi és művészi vizuális közlésekben előforduló legfontosabb jelek, jelzések, jelképek, motívumok megfelelő szöveges értelmezése.</p> <p>A köznapi közlésekben (pl. műszaki rajz, folyamatábra) leggyakrabban előforduló vizuális információk értelmezése.</p> <p>A tömegkommunikáció legfontosabb (auditív, vizuális, audiovizuális) eszközeinek, leggyakoribb formáinak ismerete és megkülönböztetése.</p> <p>A tömegkommunikáció vizuális információinak megfelelő értelmezése megadott szempontok alapján (pl. figyelemvezetés, kiemelés).</p> <p>Fotóelemzés megadott szempontok szerint. A fotó legfontosabb műtípusainak (emlékfotó, szociófotó, sajtófotó, művészfotó) ismerete és elemző értelmezése. A mozgóképi közlés, kifejezés legfontosabb eszközeinek (montázs, kameramozgás, képkivágás, nézőpont, világítás, hang- és képkapcsolat) ismerete. A mozgóképi közlés ábrázoló és reprodukáló tulajdonságainak ismerete és értelmezése.</p>	<p>Időt, mozgást, változást rögzítő vizuális (álló- és mozgóképi) megjelenítési módok ismerete és összehasonlítása.</p> <p>Kép és szöveg kölcsönhatásának elemző vizsgálata.</p> <p>A tömegkommunikáció jelentőségének, működési hatásrendszerének ismerete.</p> <p>A legfontosabb médiakategóriák (nyomtatott és elektronikus médiumok) kommunikatív és esztétikai hatásának ismerete.</p> <p>A fotó képzőművészeti felhasználásának ismerete. A film műtípusainak ismerete (ismeretterjesztő, dokumentum-, játékfilm, kísérleti film, reklám).</p>

	Álló- és mozgóképi reklámanyag képi hatásának elemzése.	
<p>2.2. Tárgy- és környezetkultúra</p> <p>- Forma- és funkcióelemzés</p> <p>- Tervezési folyamat</p> <p>- Kézműves és ipari tárgykultúra</p> <p>- Népművészet</p>	<p>A tárgyról leolvasható információk ismerete és használata az elemzés során. Különböző korokból és kultúrákból származó tárgyak, objektumok (pl. épület, építmény) funkció- és formaelemzése. Tárgyak, épületek stílusjegyek alapján történő besorolása, csoportosítása.</p> <p>A tervező-, alkotófolyamat lépéseinek (kutatás, motívumgyűjtés, vázlatkészítés, modellezés, kipróbálás, tervdokumentáció készítés) ismertetése egy konkrét példán keresztül.</p> <p>A tárgyi néprajz és a népművészet fogalmának ismerete.</p> <p>Egy választott néprajzi tájegység életmódjának, tárgykultúrájának ismertetése és elemzése.</p>	<p>Tárgyak elemzése során minél több vizsgálati szempont alkalmazása.</p> <p>A tárgytervezés szempontjainak ismerete (funkció, ergonómia, anyag, technika/technológia) és értelmezése.</p> <p>A kézműves és ipari tárgykultúra főbb műfajainak, technikáinak ismertetése. A magyar népművészet legfontosabb sajátosságainak ismerete az elemzés és összehasonlítás során.</p>
<p>2.3. Kifejezés és képzőművészet</p> <p>- Művészeti ágak</p> <p>- Műfajok</p> <p>- Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok</p> <p>- Stílusjegyek</p> <p>- Alkotások és alkotók</p>	<p>Művészeti ágak (képzőművészet, építészet és alkalmazott művészetek) legfontosabb jellemzőinek ismerete és értelmezése.</p> <p>A képzőművészet kétdimenziós (festészet, fotó, grafika), háromdimenziós műfajainak (szobrászat, installáció, land art) és időbeli kifejezéssel is bíró műfajainak (mobil szobor, happening, videó, multimédia) ismerete és értelmezése.</p> <p>A művészet nagy stíluskorszakainak, irányzatainak (őskor, ókor, középkor, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, romantika, realizmus, impresszionizmus, posztimpresszionizmus, historizmus, szecesszió, szimbolizmus, fauvizmus, expresszionizmus, futurizmus, kubizmus, dadaizmus, szürrealizmus, absztrakt irányzatok, pop art, konceptuális művészet, transz-avantgard/posztmodern, valamint az Európán kívüli kultúrák közül India, Kína, Japán művészete és a prekolumbián kultúrák) legfontosabb jellemzői; e jellemzők ismerete és használata az elemzés során.</p> <p>Adott műalkotások besorolása vagy csoportosítása stílusjegyeik alapján. A legjelentősebb alkotók ismerete, alkotásaik felismerése és stílusmeghatározása (ld. a</p>	<p>A művészet nagy stíluskorszakainak, irányzatainak (őskor, ókor, középkor, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, romantika, realizmus, impresszionizmus, posztimpresszionizmus, historizmus, szecesszió, szimbolizmus, fauvizmus, expresszionizmus, futurizmus, kubizmus, dadaizmus, szürrealizmus, absztrakt irányzatok, pop art, konceptuális művészet, transzavantgard/posztmodern, valamint az Európán kívüli kultúrák közül India, Kína, Japán művészete és a prekolumbián kultúrák) jellemzői, összefüggései; e jellemzők, összefüggések ismerete és összehasonlító, elemző tanulmányozása. A modernizmus és a posztmodern lényegének ismerete. művészeti korszakokban.</p> <p>Stílusjegyek alapján ismeretlen mű meghatározása, besorolása.</p> <p>A legjelentősebb alkotók ismerete, alkotásaik felismerése, stílusmeghatározása és kormeghatározása évszázados pontossággal (ld. a műtárgylistát).</p>

- Műelemző módszerek	műtárgylistát). Műelemző módszerek ismerete és alkalmazása (pl. stílustörténeti, forma-funkció, forma-tartalom, összehasonlító és ikonográfiai elemzés).	Egy-egy szabadon választott hazai és külföldi kortárs alkotó munkáinak elemző vizsgálata. Megadott szempontok alapján műalkotáselemző vázlat (pl. a kompozíciót szemléltető vázlat) készítése.
- A mű tárgyi és kulturális környezete	A műalkotások létrehozásában szerepet játszó tényezők és összefüggések ismertetése és értelmezése (pl. kulturális környezet, megrendelői igény, alkotói beállítottság, technikai feltételek).	A kontextus jelentőségének megértése és a művészi értékek viszonylagosságának felismerése. Művész és közönsége kapcsolatának ismerete a fő művészeti korszakokban.

MŰTÁRGYLISTA

A 440 tételből álló jegyzék az érettségi vizsga központi képanyagát tartalmazza. A befogadói ismeretek mérése során minden más, a listában nem szereplő alkotó, műtárgy, tárgy ismerete, konkrét felismerése nem követelmény. Bármely más műtárgy, tárgy is szerepelhet azonban a vizsgafeladatokban, abban az esetben, ha nem konkrét ismeret mérését szolgálja (pl. formaelemzés).

Középszintű követelmény az alábbi listában szereplő, normál betűvel szedett alkotók ismerete, illetve az adott művek felismerése és elhelyezése a megfelelő művészettörténeti korban vagy kultúrában (lásd normál betűvel szedett ismeretek).

Emelt szintű követelmény az alábbi listában szereplő, vastag betűvel szedett további alkotók ismerete, az adott művek felismerése és az adott műlistában szereplő művek kormeghatározása évszázados pontossággal (lásd vastagon szedett ismeretek).

Abban az esetben, ha a listában szereplő tétel nem konkrét műtárgy (pl. egy Zsolnay porcelán), az adott tárgy meghatározó jegyei alapján a megfelelő kultúrában vagy korban történő elhelyezése a követelmény. A fotók, továbbá a népművészeti és az Európán kívüli kultúrák műtárgyai, tárgyai esetében emelt szinten sem követelmény a pontos kormeghatározás. Minden ismeret, ami az alábbi listában zárójelben szerepel, nem követelmény, csupán pontosító információ (lásd zárójel). A lista bizonyos elemei időről időre változhatnak, hogy a műtárgylistá folyamatosan megújulva őrizze aktualitását.

ŐSKOR

1. Stonehenge, bronzkor
2. **Őskori lakóházak (pl. (Çatal-Hüyük, Jerichó, Harappa, Mohendzso-Daro), Kr. e. 6000 k.**
3. Willendorfi Vénusz, felső paleolitikum, **Kr. e. 30 000 k** (Bécs, Naturhistorisches Museum)
4. **Lausseli Vénusz (kő dombormű), felső paleolitikum, Kr. e. 30 000 k. (Franciaország)**
5. **Szegvár-Tűzkövesi „Sarlós isten”, újkőkor - Tiszai kultúra, (Szentés, Koszta József Múzeum)**
6. Székita aranyszarvas **Zöldhalompusztáról**, vaskor, **Kr. e. 400 k.** (Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum) (=MNM)
7. Őskori barlangfestmények (lascaux-i, altamirai), felső paleolitikum, **Kr. e. 15 000 k.**

ÓKORI EGYIPTOM

8. Gizai piramisegyüttes - kül. Kheopsz fáraó piramisa, óbirodalom, **Kr. e. 2600-2500 k.**
9. Ámon-Ré-templom, középbirodalom, **Kr. e. XVI-XII. sz.** Karnak
10. II. Ramszesz sziklatemploma, újbirodalom, **Kr. e. 1300 k.** Abu-Szimbél
11. Írnok (festett mészkő), óbirodalom, **Kr. e. III. ée.** (Párizs, Louvre)
12. Falusi bíró, óbirodalom, **Kr. e. III. ée.** (Kairó, Egyiptomi Múzeum)
13. Nofretete fejszobra, **Kr. e. 1360 k.** (Berlin, Staatliche Museen - Charlottenburg)
14. Anubisz szobra, Tutenchamon sírjából, **Kr. e. 1340 k.** (Kairó, Egyiptomi Múzeum)
15. Echnaton fáraó családjával (kő dombormű), **Aton kultusz, Kr. e. 1360 k.** (Berlin, Staatliche Museen)
16. **Medumi ludak (falfestmény), óbirodalom, Kr. e. 2550 k. (Kairó, Egyiptomi Múzeum)**
17. Halastó, **thébai sír (falfestmény), Kr. e. 1400 k.** (London, British Museum)
18. „Fáraó vadászaton”, **thébai (falfestmény), Kr. e. XIV. sz.** (London, British Museum)
19. Tutenchamon arany halotti maszkja, **Kr. e. 1340 k.** (Kairó, Egyiptomi Múzeum)
20. Bútorok Tutenchamon sírletéből (pl. Tutenchamon fáraó trónusa), **Kr. e. XIV. sz.** (Kairó, Egyiptomi

Múzeum)

ÓKORI MEZOPOTÁMIA

21. Zikkurat, **Kr. e. 2000 e.** Ur
22. **Lamassu (kapuórző démon), Kr. e. VIII. sz.** (Berlin, Staatliche Museen)
23. Babiloni Istaar kapu, **Kr. e. 570 k.** (Berlin, Staatliche Museen)
24. **Alabástrom női fej Urukól, Kr. e. 2800 k. (Bagdad, Irak Múzeum)**
25. Bikafejes hárfa Urból, **Kr. e. 2500 k.** (Bagdad, Irak Múzeum)
26. Gudea, Lagas uralkodója italáldozatot mutat be, **Kr. e. 2120.** (Párizs, Louvre)
27. Sumér ékírásos tábla (vagy pecsételöhenger), **Kr. e. 2000 k.** (London, British Museum)

ÓKORI GÖRÖGORSZÁG

28. Knósszoszi palota, **Kr. e. XVI. sz.** Kréta
29. Mükénéi fellegrvár (kül.: Oroszlános kapu), **Kr. e. XIV-XIII. sz.**
30. Parthenon - **Pheidiasz, Kr. e. V. sz.** Athén
31. Egy görög színház (pl. delphoi vagy epidauroszi színház)
32. Athéni akropolisz, **Kr. e. 447-434.** - kül. Niké-templom, Erechteion
33. **Zeusz oltár, Kr. e. 180. (Berlin, Pergamon Múzeum)**
34. Kurosz-szobor Athénból, **Kr. e. 600 k.** (New York, Metropolitan Museum)
35. Mürón: Diszkoszvető, **Kr. e. 450 k.** (Róma, Museo Vaticano)
36. Polükleitosz: Lándzsavívő, **Kr. e. 450-440 k.** (Nápoly, Museo Nazionale)
37. **Praxitelész: Knidoszi Aphrodité, Kr. e. 350-340. (Róma, Museo Vaticano)**
38. Delphoi kocsihajtó, **Kr. e. 470 k.** (Delphi Múzeum)
39. Szamothrakéi Niké, **Kr. e. 200 k.** (Párizs, Louvre)
40. (Rodoszi Athanadórosz, Agészandrosz és Polüdórosz): Laokoón, **Kr. e. II. sz.** (Róma, Museo Vaticano)
41. Egy feketealakos vázakép (pl. Dionüszosz és bacchánsnők ábrázolással, Párizs, Bibliothèque Nationale)
42. Egy vörösalakos vázakép (pl. Orvietói kehelykratér Héraklész és társai, Párizs, Louvre)
43. **Pergamoni Héphaszteón padlómozaikja, Kr. e. 150 k. (Berlin, Staatliche Museen)**

ETRUSZK, RÓMAI

44. Etruszk sírszarkofág házaspár portréjával, **Kr. e. 625.** (Róma, Museo Nazionale, Villa Giulia)
45. Colosseum, **70-90.** Róma
46. Pantheon, **118-128 k.** Róma
47. **Vettiusok háza, I. sz. Pompei**
48. „Vesta-templom”, **I. sz.** Róma
49. Római vízvezeték (pl. Segovia, Nimes)
50. Forum Romanum rekonstrukció
51. Traianus oszlopa, **110 k.** Róma
52. Constantinus diadalíve, **312-315 k.** Róma
53. Marcus Aurelius bronz lovasszobra, 170 k. (Róma, Museo Capitolino)
54. Egy római portrészobor (pl. Caligula, Brutus, Vespasianus, Constantinus)
55. **A Misztérium villa falfestmény (egy részlete), Kr. e. I. sz. 2/3.**

KORAKERESZTÉNY

56. Santa Sabina, **422-432.** Róma
57. San Apollinare in Classe és mozaikjai, **VI. sz.** Ravenna
58. Palotakápolna, **805.** Aachen
59. Jó pásztor, mozaik, **V. sz.** Ravenna, **Galla Placidia**
60. **Durrow-i Kódex, 7. sz. vagy a Kells-i kódex, VIII. sz. (Dublin, Trinity College)**

NÉPVÁNDORLÁS KORA

61. Galgóci tarsolylemez, **X. sz.** (MNM)
62. Nagyszentmiklósi kincs, **800 k.** (Bécs, Kunsthistorisches Museum)
63. **Sankt galleni kolostor tervrajza 830 k. (Sankt Gallen, könyvtár)**
64. Germán sasfibula, **VI. sz.** (Nürnberg, Germanisches Nationalmuseum)
65. **Avar szíjvég (pl. klárafalvi - Szeged, Móra Ferenc Múzeum)**

66. Honfoglaló magyarok öltözete, rekonstrukció (MNM)

BIZÁNC

- 67. Hagia Sophia, **VI. sz.** Konstantinápoly
- 68. San Vitale, **532-547.** és mozaikjai, **574 k.** Ravenna
- 69. Szófia Székesegyház, **XI. sz.** Kijev
- 70. **Nikopeia Istenanya, X. sz. (Velece, San Marco)**
- 71. Trónoló Istenanya, **1280 k.** (Washington, National Gallery of Art)
- 72. (Andrej) Rubljov: Szentháromság, **1430 k.** (Moszkva, Tretyakovszkaja Galerija)
- 73. **Sztaurotéka, X. sz. (Limburg, Székesegyházi Kincstár)**

ROMANIKA

- 74. **Maria Laach, bencés templom, XI-XIII. sz. (Koblenz mellett)**
- 75. Pisai dóm, **XI-XIII. sz.**
- 76. **Pontigny-i ciszterci templom, 1140-1170.**
- 77. Szt. Mihály-templom, **1033.** Hildesheim
- 78. Bencés apátsági templom, **XIII. sz.** Ják
- 79. Ciszterci templom, **XIII. sz. eleje,** Bélapátfalva
- 80. **Csempezkopácsi plébániatemplom, XIII. sz. 2/2**
- 81. Szent István szarkofágja, **XI. sz.** (Székesfehérvár, István Király Múzeum)
- 82. Háromkirályok dombormű, **XII. sz. a pisai dóm bronzkapujáról**
- 83. **Maiestas Domini, 1123 k. San Clemente apszisából (Barcelona, Katalán Múzeum)**
- 84. Koronázási palást, **XI. sz.** (MNM)
- 85. **Bayeux-i kárpit, 1080 k. (Bayeux, Bibliothèque Municipale)**
- 86. Magyar Szent Korona, **XI-XIII. sz.** (Parlament, Budapest)
- 87. Királyfej Kalocsáról, **XIII. sz.** (Budapest, Magyar Nemzeti Galéria = MNG)
- 88. **Winchesteri biblia (H-iniciálé), 1150-1160.** (Winchester, Cathedral Library)

GÓTIKA

- 89. Párizsi Notre Dame, **1163-1250.**
- 90. Amiens-i székesegyház, **1236-(1389)**
- 91. **Chartres-i székesegyház, 1194-1220.**
- 92. Ca d'Oro palota, **XV. sz.** Velece
- 93. Cambridge-i King's College Chapel, **1446-1515.**
- 94. Szent Vítus székesegyház, **XIV. sz.** Prága
- 95. Nyírbátori (ma) református templom, **XV. sz. vége**
- 96. Veleméri templom, **XIV. sz.**
- 97. Vajdahunyad vár, **XV. sz.** Vajdahunyad
- 98. Utolsó ítélet, **XV. sz. 1/2.** Kassa, **Szent Erzsébet-templom északi kapuzata**
- 99. Uta és Ekkehard szobra, **1250. Naumburg, dóm**
- 100. Veit Stoss: Mária oltár, **1477-1483 k. Krakko, Mária-templom**
- 101. Kolozsvári Márton és György: Szent György, bronz, **1373.** (Prága, Národní Galéri)
- 102. Mária halála a Chartres-i katedrálisról (üvegablak), **XIII. sz.**
- 103. Cimabue: Trónoló Madonna, **XIII. sz. vége** (Firenze, Uffizi)
- 104. Giotto: Szent Ferenc élete, freskósorozat, **XIII. sz. vége** (Assisi, San Francesco)
- 105. **Simone Martini, Lippo Memmi:** Angyali Üdvözlét, **1323.** (Firenze, Uffizi)
- 106. Kolozsvári Tamás: Kálvária, **1427.** (Esztergom, Keresztény Múzeum)
- 107. M. S. Mester: Mária és Erzsébet találkozása a Selmecebányai oltárról, **1508.** (MNG)
- 108. **Lőcsei Pál: Lőcsei Szent Jakab-templom főoltára, 1508-1517.**
- 109. **Wilton diptichon, 1400 k. (London, National Gallery)**
- 110. Avignoni Pietf, **XV. sz.** (Párizs, Louvre)
- 111. **Limbourg fivérek: Május, Berry herceg óráskönyvéből, 1410 k. (Chantilly, Musée Condée)**
- 112. **Magyar Anjou Legendárium, XIV. sz. 1/2 (Róma, Museo Vaticano; New York, Morgan Library; Szentpétervár, Ermitázs)**
- 113. Képes Krónika, **1360 k.** (Budapest, Országos Széchényi Könyvtár = OSZK)
- 114. Szent László fejereklyetartó, **1425 e.** (Győr, Székesegyház)

115. Suki-kehely, **XV. sz. közepe** (Esztergom, Főszékesegyházi Kincstár)
 116. **Az egyszarvú legendája, gobelinsorozat, (Párizs, Musée Cluny)**
 117. Szent László legenda, **1420-as é.** (Kakaslomnic)

RENEZÁNSZ

118. Santa Maria del Fiore, **1296-1436.** Firenze
 119. **(Filippo) Brunelleschi: Ospedale degli Innocenti, 1421 k. Firenze**
 120. **(Benedetto) da Maiano - Cronaca: Palazzo Strozzi, 1498-1508. Firenze**
 121. (Donato) Bramante: Tempietto **1502-1505 k.** Róma (San Pietro in Montorio kolostor)
 122. (Andrea) Palladio: Villa Rotonda, **1550 u.** Vicenza mellett
 123. (Antonio da Sangallo) - Michelangelo: Palazzo Farnese, **1514-1550.** Róma
 124. Loire menti reneszánsz kastély: Chenanceaux, **1515 k.**
 125. Vaszilij Blazsennij székesegyház, **XVI. sz.** Moszkva
 126. Budai vár és királyi palota, **XIV-XVI. sz. és XVIII. sz., XIX-XX. sz.**
 127. Visegrádi királyi palota, **XIV-XV. sz.**
 128. Bakócz-kápolna, **1506-1507.** Esztergom
 129. Sárospataki vár, **XVI-XVII. sz.**
 130. (Lorenzo) Ghiberti: A firenzei Battistero bronzkapuja (Porta del Paradiso), **1430-as é.**
 131. Donatello: Gattamelata lovasszobra, bronz, **1447-1453 k.** (Padova)
 132. (Andrea del) Verocchio: Colleoni zsoldosvezér lovasszobra, **1480-as é.** (Velece)
 133. Michelangelo (Buonarotti): Pieta, márvány, **1498.** (Róma, San Pietro)
 134. Michelangelo (Buonarotti): Dávid, **1504.** (Firenze, Accademia)
 135. Michelangelo (Buonarotti): Lorenzo Medici síremléke, **1525.** (Firenze, San Lorenzo-templom sekrestyéje)
 136. Donatello: Dávid, **1430-1435.** (Firenze, Museo Nazionale)
 137. Visegrádi Madonna, **1480 k.** (Visegrád, Mátyás Király Múzeum)
 138. Massaccio: Szentháromság, freskó, **1427 k.** (Firenze, Santa Maria Novella)
 139. Fra Angelico: Krisztus levétele a keresztről, **1437-1440.** (Firenze, Museo San Marco)
 140. Piero della Francesca: Krisztus ostromozása, **1470 k.** (Urbino, Palazzo Ducale)
 141. (Sandro) Botticelli: Vénusz születése, **1485 k.** (Firenze, Uffizi)
 142. **(Carlo) Crivelli: Angyal üdvözlés, 1486. (London, National Gallery)**
 143. (Andrea) Mantegna: Pietà, **1506.** (Milánó, Brera)
 144. Leonardo (da Vinci): Utolsó vacsora, **1495-1497.** (Milánó, Santa Maria delle Grazie kolostor refektórium)
 145. Leonardo (da Vinci): Szent Anna harmadmagával, **1498.** (London, National Gallery)
 146. Leonardo (da Vinci): Mona Lisa, **1503-1505.** (Párizs, Louvre)
 147. Raffaello (Santi): Esterházy Madonna, **1507-1508.** (Budapest, Szépművészeti Múzeum = SZM)
 148. Raffaello (Santi): Athéni iskola, freskó, **1509-1510.** (Vatikán, Stanza della Segnatura)
 149. Michelangelo (Buonarotti): Utolsó ítélet, freskó, **1537-1541.** Vatikán, (Capella Sistina)
 150. Giorgione: A Vihar, **1506 k.** (Velece, Accademia)
 151. Tiziano (Vecellio): Urbinói Vénusz, **1538.** (Firenze, Uffizi)
 152. **(Benvenuto) Cellini: Sótartó, 1543. (Bécs, Hofmuseum)**
 153. Nyírbátori stallum, **1511.** (MNM)
 154. (Jan) Van Eyck: Arnolfini házaspár, **1433.** (London, National Gallery)
 155. (Rogier) van der Weyden: Angyal üdvölet (Párizs, Louvre)
 156. **(Hugo) van der Goes: Portinari oltár, 1475 k.** (Firenze, Uffizi)
 157. **(Hieronymus) Bosch: Szénásszekér, 1480-1485.** (Madrid, Prado)
 158. (Albrecht) Dürer: Önarckép, **1498.** (Madrid, Prado)
 159. (Albrecht) Dürer: Melankólia, rézmetszet, **1514.** (Berlin, Staatliche Museen)
 160. **(Mathias) Grünewald: Keresztrefeszítés az isenheimi oltárról, 1515. (Colmar, Múzeum)**
 161. ifj. (Hans) Holbein: (Jean de Dinteville és Georges de Selve) francia követek képmása, **1533.** (London, National Gallery)
 162. **Id. (Pieter) Bruegel: Téli vadászat, 1565. (Bécs, Kunsthistorisches Museum)**
 163. Id. (Pieter) Bruegel: Parasztlakodalom, **1567.** (Bécs, Kunsthistorisches Museum)
 164. El Greco: Krisztus az olajfák hegyén, **1579 u.** (SZM)
 165. **(Angelo) Bronzino: Toledói Eleonóra, XVI. sz. vége** (Firenze, Uffizi)

BAROKK

166. **167. Giacomo della Porta: Il Gesù homlokzata, XVI. sz. vége Róma**
 167. 168. (Lorenzo) Bernini: Szent Péter tér, **1656-tól** Róma
 168. (Francesco) Borromini: San Carlo alle Quattro Fontane, **1667.** Róma
 169. (Jules Hardouin)-Mansart: A Versailles-i palota, **1678 u.**
 170. Drezdai Zwinger, **1711-1722.**
 171. Győri karmelita templom, **1721-1729.**
 172. Esterházy-kastély, **XVIII. sz.** Fertőd
 173. **Santa Maria-templom, XVIII. sz. Mexikó**
 174. Fellner Jakab: Liceum **1764.** Eger
 175. (Lorenzo) Bernini: Szent Teréz extázisa, márvány, **1647-1652.** (Róma, S. Maria della Vittoria)
 176. **(Georg Raphael) Donner: Szent Márton és a koldus, 1735. (Pozsony, Szt. Márton plébániatemplom főoltára)**
 177. (Pieter Pauwel) Rubens: Amazonok harca, **1618.** (München, Alte Pinakothek)
 178. Rembrandt (Harmensz van Rijn): A lövészegylet kivonulása (Éjjeli őrző), **1642.** (Amsterdam, Rijksmuseum)
 179. **Rembrandt (Harmensz van Rijn): A három kereszt (rézkarc), 1662.**
 180. Rembrandt (Harmensz van Rijn): Önarckép, **1665.** (Köln, Wallraf Richartz-Museum)
 181. (Diego) Velazquez: Breda átadása, **1635-1636.** (Madrid, Prado)
 182. (Diego) Velazquez: Udvarhölgyek, **1656-1657.** (Madrid, Prado)
 183. Vermeer van Delft: Festő és modellje, **1665-1670.** (Bécs, Kunsthistorisches Museum)
 184. (Michelangelo da) Caravaggio: Szent Pál megtérése, **1660 k.** (Róma, S. Maria del Popolo)
 185. **(Georges de) La Tour: A születés, XVII. sz. 1/2. (Rennes, Musée de Beaux Arts)**
 186. **(Andrea) Pozzo: Szent Ignác megdicsőülése, 1691-1694. Róma, San Ignazio mennyezetfreskója**
 187. Mátyóki Ádám: II. Rákóczi Ferenc, **1712.** (MNG)
 188. (Giovanni Battista) Tiepolo: Freskó a würzburgi érseki palotából, **1753.**
 189. (Franz Anton) Maulbertsch: A pásztorok imádása, **1758.** (Sümege, r. k. plébániatemplom)
 190. **(Franz) Sigríst: A négy fakultás, 1781. Eger, Liceum**
 191. Chippendale bútorok **1740-1780.** (pl. könyvszekrény vagy szék fonadékossal)

KLASSZICIZMUS

192. British Museum, **1823-1844.** London
 193. Péchy Mihály: Nagytemplom, **1805-1821.** Debrecen
 194. Pollack Mihály: Nemzeti Múzeum, **1837-1847.** Budapest
 195. Hild József: Főszékesegyház, **1839-1856.** Esztergom
 196. (Antonio) Canova: Mária Krisztina főhercegnő síremléke, **1789-1805.** (Bécs, Augustinerkirche)
 197. Ferenczy István: A szepmesterségek kezdetei (Pásztorlányka), **1820-1822.** (MNG)
 198. (Jacques-Louis) David: A Horatiusok esküje, **1784.** (Párizs, Louvre)
 199. (Jean Auguste-Dominique) Ingres: A nagy odaliszka, **1814.** (Párizs, Louvre)
 200. Id. Markó Károly: Visegrád, **1828.** (MNG)
 201. **Egy Wedgwood kerámia a XIX. sz. elejéről (pl. váza, 1805. London, Victoria & Albert Museum)**
 202. Copf stílusú bútorok (pl. kétajtós szekrény 1790 k. vagy felnyitható öltözőasztal XVIII. sz. vége, Budapest, Iparművészeti Múzeum)

ROMANTIKA, REALIZMUS

203. Parlament, **1840-1865.** London
 204. **Kristálypalota 1851. - Londoni világkiállítás fotója**
 205. **Operaház, 1860-1875. Párizs**
 206. (Alexander) Eiffel: Eiffel-torony, **1889.** Párizs
 207. Feszl Frigyes: Vigadó, **1859-1865.** Budapest
 208. Ybl Miklós: Operaház, **1875-1884.** Budapest
 209. Steindl Imre: Országház, **1885-1894.** Budapest
 210. A budavári Nagyboldogasszony plébániatemplom (Mátyás-templom), **XIII-XV. sz. - 1874-1896. Schulek Frigyes - restaurálás**
 211. (Francois) Rude: Marseillaise, **1836.** Párizs
 212. Izsó Miklós: Táncoló paraszt, terrakotta, **1870.** (MNG)
 213. (Francisco) Goya: 1808. május 3. **1814.** (Madrid, Prado)
 214. (Caspar David) Friedrich: Vándor a ködtenger felett, **1818 k.** (Hamburg, Kunsthalle)

215. (Théodore) Gérciault: A Medúza tutaja, **1818-1819.** (Párizs, Louvre)
216. **(William) Blake: A teremtő, 1826.** (Manchester, Whitworth Gallery)
217. (Eugène) Delacroix: A szabadság vezetői a népet, **1831.** (Párizs, Louvre)
218. (William) Turner: Gőzhajó a hóvihárban, **1842.** (London, Tate Gallery)
219. (Pavel Andrejevics) Fedotov: Leánykérőben, **1848.** (Moszkva, Tretyakovszkaja Galerija)
220. (Gustave) Courbet: Ornans-i temetés, **1849-1850** (Paris, Musée d'Orsay)
221. (Jean-François) Millet: Kalászszedők, **1857.** (Párizs, Louvre)
222. (Ilja) Repin: Hajóvontatók a Volgán, **1873.** (Szentpétervár, Russzki Muzej)
223. Borsos József: Nemzetőr, **1848.** (MNG)
224. Madarász Viktor: Hunyadi László siratása, **1859.** (MNG)
225. Székely Bertalan: Egri nők, **1867.** (MNG)
226. Munkácsy Mihály: Tépécsinálók, **1871.** (MNG)
227. Szinyei Merse Pál: Majális, **1873.** (MNG)
228. Barabás Miklós: Bittó Istvánné, **1874.** (MNG)
229. Paál László: Út a fontenebleau-i erdőben, **1876.** (MNG)
230. **Zichy Mihály: Illusztráció a „Hídavatás”-hoz, 1877 u.** (MNG)
231. Benczúr Gyula: Buda visszafoglalása, **1896.** (MNG)
232. **Lotz Károly: A zene apoteózisa, 1883-1884. (Budapest, Operaház mennyezetképe)**

IMPRESSZIONIZMUS, POSZTIMPRESSZIONIZMUS

233. (Edouard) Manet: Reggeli a szabadban, **1863.** (Párizs, Louvre)
234. (Edouard) Manet: Claude Monet csónakműtermében fest (A bárka), **1874.** (München, Neue Pinakothek)
235. (Claude) Monet: A felkelő nap impressziója, **1872.** (Párizs, Louvre)
236. (Edgar) Degas: Balettiskola, **1874.** (Párizs, Louvre)
237. (Auguste) Renoir: A Moulin de la Galette, **1876.** (New York, J. H. Whitney Gyűjtemény)
238. (Georges) Seurat: Vasárnap délután, **1884-1886.**
239. **(Paul) Cézanne: Mont-Sainte-Victoire, 1885-1887. (London, Courtauld Institute)**
240. (Paul) Cézanne: Csendélet korsóval és gyümölcsökkel, **1887-1895.** (Oslo, National galerie)
241. (Vincent) van Gogh: Önarckép, **1890.** (Párizs, Jeu de Paume)
242. (Vincent) van Gogh: Út ciprusokkal (Országút éjjel), **1890.** (Otterlo, Kröller-Müller Gyűjtemény)
243. (Paul) Gauguin: Mi újság? (Tahiti nők) **1892.** (Drezda, Gemäldegalerie Neue Meister)

EKLEKTIKA, SZECCESSZIÓ, SZIMBOLIZMUS

244. **(William) Morris-(Philip) Webb: Vörös ház, 1859. London**
245. (Antonio) Gaudi: Sagrada Família, **1884-től** Barcelona
246. (Victor) Horta: Tassel-ház, **1892-1893.** Brüsszel
247. (Charles Rennie) Mackintosh: Glasgow-i Művészeti Iskola, **1898 k.**
248. **(Joseph-Maria) Olbrich: A bécsi szecesszió épülete, 1898-1899. Bécs**
249. Lechner Ödön: Postatakarékpénztár, 1899-1902. Budapest
250. **Schikédanz Albert: Szépművészeti Múzeum, 1899-1906.** Budapest
251. Kós Károly-Zrumecky Dezső: Madárház, **1908-1909.** Budapesti Állatkert
252. **Medgyaszay István: rákosmulyadi r. k. templom, 1910.**
253. (Auguste) Rodin: A csók, **1894.** Párizs, Rodin Múzeum
254. Fadrusz János: Mátyás király emlékmű, **1895-1902.** Kolozsvár
255. Mednyánszky László: Csavargófej, **1908-1910.** (MNG)
256. **(Edward) Burne-Jones: A rémfej, 1887. (Stuttgart, Staatsgalerie)**
257. (Henri de) Toulouse-Lautrec: Ezek a hölgyek, **1895.** (SZM)
258. **(Henri de) Toulouse-Lautrec: Jane Avril (litográfia), 1893.** (Albi, Musée d'Albi)
259. (Gustav) Klimt: A csók, **1907-1908.** (Bécs, Österreichische Galerie)
260. (Edvard) Munch: Sikoly, **1893.**
261. (Amadeo) Modigliani: Leányfej (Jeanne Hébuterne arcképe szemből), **1918.** (Bern, mgt.)
262. Rippl-Rónai József: Kalitkás nő, **1892.** (MNG)
263. Ferenczy Károly: Madárdal, **1893.** (MNG)
264. Gulácsy Lajos: A varázsló kertje, **1904.** (MNG)
265. Csontváry Kosztka Tivadar: Zarándoklás a cédrusokhoz Libanonban, **1907.** (MNG)
266. **Csontváry Kosztka Tivadar: Taormina, (MNG)**

267. Csók István: A keresztapa reggelije, **1932.** (MNG)
 268. Rippl-Rónai József-Róth Miksa: Az Ernst Múzeum üveglaklaka, **1912.** Budapest
 269. Thonet bútorok, **1851-től** (pl. Thonet hajlított hintaszéktípusa 1860 vagy Thonet kerek ülésű standard széke, 1859. évi típus)
 270. **Henry van de Velde bútorai (pl. szecessziós szék és asztal 1895-ből)**
 271. A pécsi Zsolnay gyár egy tárgya a századfordulóról

XX. SZÁZAD ELSŐ FELE

272. **(Louis) Sullivan: Carson, Pirie és Scott áruház, 1899-1904. Chichago**
 273. **(Peter) Behrens: Hoechst festékgár, 1920-1925. Berlin**
 274. (Walter) Gropius: A Bauhaus központi épülete, **1925-1926.** Dessau
 275. **(Gerrit Thomas) Rietveld: Schroeder-ház, 1924. Utrecht**
 276. (Frank Lloyd) Wright: Vizesésház, **1936.** Bear Run (Pennsylvania)
 277. **Hajós Alfréd: Margitszigeti Sportuszoda, 1930. Budapest**
 278. Molnár Farkas: Társasház, **1936.** Budapest
 279. (Alexander) Calder: Cím nélkül, Mobil, 1945 (81x73x45, Calder Foundation, New York)
 280. **(Maurice de) Vlaminck: A vörös fák, 1906. (Párizs, Musée National d'Art Moderne)**
 281. (Henri) Matisse: A vörös desszert, **1908.** (Szentpétervár, Ermitázs)
 282. (Pablo) Picasso: Az avignoni kisasszonyok, **1907.** (New York, Museum of Modern Art)
 283. (Pablo) Picasso: Guernica, **1937.** (Barcelona)
 284. (Georges) Braque: A portugál nő, **1911.** (Basel, Kunstmuseum)
 285. (Umberto) Boccioni: Az izmok dinamizmusa, bronz, **1913.** (New York, Museum of Modern Art)
 286. (Marcel) Duchamp: Lépcsőn lemenő akt, **1912.** (Philadelphia, Museum of Modern Art)
 287. (Marcel) Duchamp: Forrás, **1917.** (elveszett)
 288. (Franz) Marc: A kék ló, **1911.** (München, Lenbachhaus)
 289. (Constantin) Brancusi: Alvó Múza, **1916.** (Párizs, Musée d'Art Moderne)
 290. (Vaszilij) Kandinszkij: Sárga, piros, kék, **1925.** (Párizs, Nina Kandinszkij Gyűjtemény)
 291. (Paul) Klee: Őszi hely, akvarell, **1921.** (magántulajdon)
 292. (Kazimir) Malevics: Vörös négyzet, **1914.** (Szentpétervár, Russzkij Muzej)
 293. (Piet) Mondrian: Kompozíció: Szürke struktúra színes síkokkal, **1918.** (Zürich, Max Bill Gyűjtemény)
 294. **(Man) Ray: Lautréaumont mondásának illusztrációja, a Minotaure folyóiratból, 1933.**
 295. (Marc) Chagall: Az én kis falum, **1911.** (New York, Museum of Modern Art)
 296. (Joan) Miro: Bohócársang, **1924-1925.** (New York, Albright-Knox Gallery)
 297. (René) Magritte: A szóhasználat I. Ez nem pipa, **1928-1929.** (New York, mgyg.)
 298. (Méret) Oppenheim: Prémes csésze, **1936.** (New York, Museum of Modern Art)
 299. (Salvador) Dali: A polgárháború előérzete, **1936.** (Philadelphia Museum of Art)
 300. Nemes Lampérth József: Háttal álló női akt, **1916.** (Budapest, MNG)
 301. Kassák Lajos: Képarchitektúra, fametszet, **1922.** (Pécs, Janus Pannonius Múzeum)
 302. Moholy-Nagy László: Fényrekvizitum, **1922-1930.** (Eindhoven, Stedelijk van Abbe Museum)
 303. Szőnyi István: Zebegényi temetés, **1928.** (Zebegény, Szőnyi Múzeum)
 304. Bernáth Aurél: Tél, **1929.** (mgt.)
 305. Derkovits Gyula: Viharban, **1931.** (mgt.)
 306. Medgyessy Ferenc: Anya, **1932.** (MNG)
 307. Vajda Lajos: Ezüst gnóm, **1940.** (MNG)
 308. Egry József: Napfelkelte, **1940.** (MNG)
 309. Breuer Marcell: csőszék 1926)

A XX. SZÁZAD MÁSODIK FELE

315. Le Corbusier: Ronchamp-i kápolna, **1955.**
 316. **(Alvar) Aalto: Községháza, 1949-1953. Saynűtsalo**
 317. (Pier Luigi) Nervi: Sportcsarnok, **1956-1957.** Róma
 318. (Frank Lloyd) Wright: Guggenheim Múzeum, **1946-1958.** New York
 319. **(Tange) Kenzo: Olimpiai csarnokok, 1964. Tokio**
 320. (Renzo Piano - Richard Rogers): Pompidou központ, **1971-1977.** Párizs
 321. (Friedrich) Hundertwasser: Bécsi (Löwengassei) lakóház, **1980-1982.** Bécs
 322. Makovecz Imre: A Művelődés Háza, **1976-1982.** Sárospatak

323. **(Marino) Marini: Ló és lovas, fa, 1949-1950. (Zürich, Krayenbühl Gyűjtemény)**
324. (Alberto) Giacometti: Az erdő (bronz), **1950.** (Duisburg, Wilhelm Lehmbruck Gyűjtemény)
325. (Henry) Moore: Kétrészes fekvő alak (bronz), **1959.** (művész tulajdona)
326. **(Jean) Tinguely: Kerekeim, 1960-1961. (Budapest, Ludwig Múzeum-Kortárs Művészeti Múzeum = Ludwig)**
327. (Baldaccini) César: Egy autó összenyomása, 1962 (fém)
328. Somogyi József: Martinász, **1953.** (Dunaújváros)
329. Borsos Miklós: Madár tojással, **1968.**
330. Jovánovics György: Részlet a nagy Gilles-ből, **1967-1968.** (mgt.)
331. Schaár Erzsébet: Az utca, **1974.** (székesfehérvári kiállítás)
332. (Jackson) Pollock: No 14. **1948.** (Westport, Connecticut, mggy.)
333. **(Jean) Dubuffet: Metafizikus, 1950. (Winnetka-Illinois, mggy.)**
334. (Francis) Bacon: Tanulmány Velázquez után: X. Ince pápa. **1953.** (New York, mgt.)
335. (Roy) Liechtenstein: Tzing, **1962.** (Darmstadt, Karl Ströher gyűjtemény)
336. (Andy) Warhol: Elvis, **1964.** (Toronto, Art Gallery of Ontario)
337. (Rober) Rauschenberg: Turkey, **1965.** (Darmstadt, Karl Ströher gyűjtemény)
338. Kepes György: Programozott fényjátékterv a bostoni kikötő számára, **1965-1967**
339. (Victor) Vasarely egy op-art műve
340. **(Nam June) Paik: Tv-Buddha, 1974**
341. **(Allan) Kaprow: Háztartás, 1964. Happening (fotódokumentáció)**
342. (Joseph) Kosuth: Egy és három szék, **1965.**
343. **(Joseph) Beuys: Hétezer tölgyfa, 1982. Kassel (akció fotódokumentáció)**
344. **Szentjóby Tamás: Hűlő víz, 1965.** (mggy.)
345. **Keserü Iлона: Forma, 1969.** (mgt.)
346. Kondor Béla: Szent Antal megkísértése, **1966. (rézkarc)**
347. Lakner László: Mosoly, **1969.** (Budapest, Kiscelli Múzeum)
348. (Niki de) Saint Phalle: Fekete Nana, 1968-69. (Museum Ludwig, Köln)
349. (Duane) Hanson: Nő bevásárló kocsival, 1970. (poliészter)
350. **Pauer Gyula: Pszeudo, 1970.** (mgt.)
351. Christo: Völgyzáró függöny, **1970-1972.** (Colorado)
352. Haraszty István: Kalitka, **1973.** (Székesfehérvár, István Király Múzeum)
353. (Claes) Oldenburg: Ruhacsíptető, acél, **1974.** (USA, mggy.)
354. Erdély Miklós: Húség, **1979.**
355. **(Cindy) Sherman: Cím nélküli állókép 48., 1979.**
356. **(Sol) LeWitt: Konstrukció, 1979 (festett acél) (Carolina Nitsch Contemporary Art, New York)**
357. **Bálint Endre: In memoriam Ország Lili 1980, fotókollázs (Nagyházi Galéria)**
358. Bak Imre: Tao, **1993.** (Budapest, Ludwig)
359. Bukta Imre: Hajnali szabad permetezés, **1985.** (Budapest, Ludwig)
360. ef. Zámbo István: Új magyar népművészet II. **1987.** (Budapest, Ludwig)
361. Maurer Dóra: Hommage f Joseph Hoffmann, **1990.** (Budapest, Ludwig)
362. **(Barbara) Kruger: A tested csatatér, 1989.**
363. **Fehér László: Kútbanézó, 1989.** (Budapest, Ludwig)
364. **(Daniel) Spoerri: Az Hópital Ephémère szomszédos műtermének fiatal művészei által fogyasztott desszert, 1991 (Ludwig Múzeum, vegyes)**
365. **Csörgő Attila: Hogyan szerkesszünk narancsot (installáció), 1993-94**
366. **(Rebecca) Horn: Concert for Anarchy, 1994 e.**
367. **Németh Iлона: Elementáris objekt, 1996.**
368. **Gerber Pál: Te egy kiválasztott vagy, 1996.**
369. **(Yayoi) Kusama: Repetitiv Vision. (Pittsburg) 1996. enironment**
370. **Lakner Antal: Iners. Passzív munkaeszközök, 1998**
371. **KIS-VARSÓ: Nefertiti teste, 2003 (Velencei Biennálén, bronz + Nefertiti feje)**
372. **Baglyas Erika: 100 lepedő, 2004. (lepedő + videó vetítés)**

FOTÓ

373. (Eadward) Muybridge: Lovas fotók (1888 k.)
374. Moholy-Nagy László: Önarckép (1922)

375. (Alexander) Rodcsenko: Telefonáló nő (1923)
 376. **(Man) Ray: Casati grófnő (1928)**
 377. **Munkácsi Márton: Gyerekek (1928)**
 378. (Edward) Weston: Káposztalevél (1931)
 379. (Andre) Kertész: Torzulás (sorozat) (1933)
 380. (Henri) Cartier-Bresson: Vasárnap a Marne partján (1938)
 381. (Robert) Capa: Kollaboránsnő Chartres-ból (1944)
 382. **(Diane) Arbus: Vasárnap Brooklynban sétáló fiatal pár (1966)**
 383. **(Richard) Avedon: Apám (1969 u.)**
 384. Escher Károly: Szénhordás
 385. Türk Péter: Osztályátlag I-II. 1979. (MNG)
 386. (Rineke) Dijkstra: „Oostende, Belgium, August 7, 1992,” from Beach Portraits, 1992.
 387. (Bill) Viola: Hat fej („Six Heads” videó), 2000.
 388. Szabó Dezső: Expedíció VIII. 2001.
 389. Kimsooja: A tú asszony (Needle Woman, videó), 1997/2005.

MAGYAR NÉPMŰVÉSZET

390. Dél-dunántúli tornácos ház alaprajza (XIX. sz.-ból)
 391. Alföldi kontyosház (XIX. sz.-ból)
 392. **Egy szabadtéri néprajzi múzeum (pl. Szentendre, Hollókő, Göcsej)**
 393. Ácsolt láda Nógrád megyéből, Budapest, Néprajzi Múzeum (= NM) vagy Délkelet-Dunántúlról (Pécs, Janus Pannonius Múzeum)
 394. Festett láda Komárom, Csongrád és Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből (pl. a NM anyagából)
 395. Király Zsiga: Tükrös spanyolozással (XIX. sz.) (NM)
 396. Egy sárközi, egy somogyi és egy baranyai szóttos (párnahéj, párnavég, abrosz vagy komakendő) (pl. a NM anyagából)
 397. „Táblás”, vörös-fekete gyapjú szóttos Sóváradról (Románia) (Budapest, NM)
 398. „Ábrahámós”, hímzett párnavég Csík megyéből (Románia) (NM)
 399. Cifraszűr Békés és Hajdú megyéből (pl. a NM anyagából)
 400. Női ködmön Somogy, Békés és Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből (pl. a NM anyagából)
 401. Egy csákvári cserépedény (kásástál, nagytál vagy korsó)
 402. Egy-egy cserépedény (tál, fazék, butélia vagy butykos) Hódmezővásárhelyről és Tiszafüredről
 403. Miskakancsó Mezőcsátról (1848.) (NM)

EURÓPÁN KÍVÜLI KULTÚRÁK

404. **Sziklarajzok Tassziliből (Kr. e. IV. ée.)**
 405. **Táncmaszk Elefántcsontpartról**
 406. **Ősszobor Indonéziából (NM)**
 407. Húsvét-szigeti kőszobrok (Polinézia)
 408. **Ausztráliai kéregfestmény (NM)**
 409. **Vadkanmaszk fából (Melanézia) (NM)**
 410. Bábfigura (Wayang - Indonéziából) (NM)
 411. „Nazca vonalak”, **Kr. e. 200-Kr. u. 350.** (Peru)
 412. Machu Picchu, **XVI. sz.** (Peru)
 413. Nagy Jaguár-templom (maja), **300-900.** (Tikál)
 414. Halotti maszk **IV-V. sz.** (Teotihuacan, Párizs, Musée de l’Homme)
 415. A Nap Köve (azték naptár) **XV. sz.** (Mexico City, Nemzeti Antropológiai Múzeum)
 416. Totemoszlop Északnyugat-Amerikából (Drezda, Museum für Völkerkunde)
 417. Cordobai nagymecset (IX-X. sz.)
 418. Kászim pasa dzsámija (1543-1546, Pécs)
 419. Királyfürdő (1566-1587, Buda)
 420. Gül Baba türbéje (Buda)
 421. **Kethüda-dzsámi, minaret (VIII. sz. Eger)**
 422. Ladik imaszőnyeg, 6 oszlopos (XVIII. sz. Budapest, Iparművészeti Múzeum)
 423. **Korán-lap (Arany Toll kalligráfija), (1186. Dublin, Ch. Beatty Könyvtár)**
 424. Nagy Sztúpa (Kr. e. III-I. sz. Szancsi)

425. **A 26. adzsantai barlangtemplom belseje (640 k.)**
426. Szúrja a Napisten, kőszéle (XIII. sz.)
427. **Buddha Sákjamuni fej Gandharából (himalájai pala) (II-III. sz. Budapest, Hopp F. Keletázsiai Múzeum)**
428. Siva Nataradzsa - Táncoló Siva (bronz) (XII-XIII. sz. Amszterdam, Museum van Aziatische Kunst)
429. **Rádzspat miniatúra** (Krisna és Rádha a ligetben, XVIII. sz.)
430. **Szateitpecsételek az Indusvölgyi kultúrából** (Új Delhi, National Museum)
431. Kínai Nagy Fal, Csin-dinasztia (Kr. e. VI-III. sz. 220-ig)
432. A „Tiltott város” - a pekingi császári palotaegyüttes részlete, a nagy csarnokkal, Ming- és Csing-korszak
433. Föld alatti folyósórendszer a kínai „cseréphadsereg”-gel (Csin-si Huang-ti császár sírjához), Kr. e. 220-210. Lintong Hszian mellett
434. **Temetkezési zászlókép selyem alapon** (Ma-vang-tui 1. számú sír, Nyugati Hang-kor Kr. e. 206 - Kr. u. 8.) (Peking, Neue archaeologische Funde in China)
435. Buddha és kísérei a Gyémánt szutrából (fametszet) (868.) (London, British Museum)
436. **Csien-lung: Porcelándoboz peccséfestéknek** (XVIII. sz.) (Budapest, IM)
437. **Hórjudzsi buddhista templom Arany Csarnoka** (VII. sz.) (Nara)
438. **Részletek Kacura Rikju császári villa tavaskertjéből a Sókintei nevű teaházzal** (XVII. sz. e.) (Kioto)
439. **Kacusika Hokusai: Déli szél és szép idő. A Fudzsjama harminchat képe sorozatból** (1823-1829) (Tokió, Heibonsha Publisher Ltd.)
440. No-maszk (XVI. sz.) (Tokió, Nemzeti Múzeum)

SZAKKIFEJEZÉSEK

Az alábbi szakkifejezés-lista a részletes vizsgakövetelmények részét képezi azért, hogy pontosítja, konkretizálja az ismeretek körét. Emelt szinten egyrészt bővül az elvárható szakkifejezések mennyisége, másrészt magasabb az elsajátítás szintje, ebből következően az emelt szintű követelmények magukba foglalják a középszintet. A normál betűvel szedett kifejezések a középszint, míg a vastag betűvel vizsgázó fogalmak az emelt szint ismeretanyagát képezik. Ezen belül az aláhúzás nélküli kifejezéseknél az ismeret felismerése, megértése a követelmény, míg az aláhúzással megjelöltek esetében az ismeret reprodukív felidézése, definiálása is szükséges. Azon fogalmak esetében, amelyek dőlt betűvel kerültek megjelölésre, középszinten elegendő az ismeret felidézése, megértése, de emelt szinten elvárható az adott kifejezés reprodukálása is. A zárójelbe tett információ csak a pontosítást segíti.

ábra

ábrázoló geometria

ábrázolási rendszer

absztrakt

absztrakt expresszionizmus

absztrakt művészet

agora

akadémizmus

akció (műforma XX. sz.)

akciófestészet

akrilfesték

akropolisz

akrotérion

akt

akvarell

alakos és arcok edény

alaprajz

alapsík

alapszínek

árboltozat

alkalmazott grafika

alkalmazott művészet

„alla prima” festésmód

altemplom

amfóra/ amphora

amphiteátrum

anamorfózis

anatómia

ankh jel

angolkert

animáció

animációs film

animizmus

antikva (tipográfia)

antiművészet

antropomorf

anyagszerűség

apátság

apszis

arány

aranymetszés

archaikus

archetípus

architektúra

architráv

archivolt

arculatterv

árkád

árnyalat

arte povera

aszimmetria

áthidalások (építészet)

atlasz (építészet)

átlós kompozíció

átrium

áttört forma

attribútum

audiovizuális

automatizmus (alkotói módszer)

avantgárd művészet

axonometria

ballusztrád

banner

batikolás

barokk

Bauhaus

bazilikális elrendezés

beállítás (film)

békaperspektíva

bélletes kapu

belsőépítész

biedermeier

body art

boltív

boltozat

boronafal

bordás keresztboltozat

camera obscura

Capitólium

célközönség

címlap

címrend

cinquecento

ciszterna

cizellálás (anyagmegmunkálás)

colosseum-motívum

computer art

csarnoktemplom

csegelyeskupola

csendélet

csúcsfény

csúcsív

dagerrotípiá

DADA

dekollázs

dekorativitás

derített szín

derítőfény

design

diagram

diadalív

diadém

diaporáma

digitális technikák

diófapác

diszharmonia

díszlet

dísz tárgy

divat

dokumentumfilm

dolmen

dombormű

dongaboltozat

dór

dőfés pont

dramaturgia

dzsámi

ecsetrajz

egyedi grafika

egyiránypontos/centrális perspektíva

egyméretű/izometrikus axonometria

eklektika

elektronikus grafika

elektronikus médiumok

életkép/zsánerkép

ellenfény

embléma

emblematis ábrázolás

empire

enfilade/anfilád

enkauszтика

entázis

enteriőr

environment (műforma XX. sz.)

enyézpont/iránypont

épületszobrászat

éremművészet

ergonómia

értelmező ábrázolás

ex libris

experimentális film

expresszionizmus

expresszív

fakszimile/hasonmás kiadás

faktúra

falfestészet

falkép

falkárpit

famentes papír

fametszet

Fauves

fazekasság

fázisrajz

fedőfesték

fejlec (tipográfia)

féloszlop

fényjáték (műforma)

fénykalligráfia

fénykép

fényreklám

festékszín

festészet

festmény

festői kifejezésmód

fiatorony

fibula

figuratív művészet

figyelemirányítás

filmetűd

filmkocka

filmmontázs

filmtrükk

filmvágás

fix beállítás

fixatív

flash-back

fluxus (műforma XX. sz.)

folklor

folyamatábra

forgástest

forгатókönyv

formaelemzés

formakarakter

formaredukció

fórum

fotótűd

fotógrafika

fotogram

főfény

főhajó

fotómontázs

fotórealizmus

fővonal (ábrázoló geometria)

fő színek

franciakert

freskó

fríz

frontalitás

frottázs

funkció

funkcionalizmus

futurizmus

gádorfal

galéria (építészet)

geometrikus absztrakció

geometrikus forma

gépállás (film)

gesztusfestészet

gobelin

gótika

görög kereszt

graffiti

grafika

grafit

(s)grafittó

használati tárgy

harangtorony

happening

hard-edge

hevederív

hideg-meleg kontraszt

hieroglifa

hímzés

hiperrealizmus

hipertext

hírportál

historizmus

homloksík (ábrázoló geometria)

homlokzat

horizont

horizontális elrendezés

hozzáadó/additív színkeverés

hüposztíl

huszártorony

ideográfia/ fogalomírás

idol

ikon

ikonográfia

ikonosztáz

illusztráció

illúzionizmus

impresszió

impresszionizmus

informel

iniciálé

installáció

intarzia

interaktív művészet

internet

intermédia
ión
ipari formatervezés
iparművészet
irányzat (művészeti)
jel
jelenet (film)
jelkép
jelmez
jelzésszerű ábrázolás
kalligráfia
kálvária
kamerába vágott (filmtechnika)
kameramozgás
kannelurák
kánon
kariatída
karzat
katakomba
katalógus
katedrális
Kavallier axonometria
kazettás mennyezet
kelengyeláda
kemogram
kép-a-képben
képes forgatókönyv
képi egyensúly
képi elem
képkivágás
képmanipuláció
képmás
képmező
képregény
képrögzítés
képsík
képsor
képvers
képzőművészeti műfajok
kerámia
kerengő
keresztboltozat
keresztelőkápolna
keresthajó
kertművészet
kétiránypontos perspektíva
kétméretű/dimetrikus axonometria
kevert nézőpontú ábrázolás
kevert szín
kézjegy
kézművesség
kiadványszerkesztés
kiegészítő/komplementer színek
kiemelés eszközei
kifejezőeszköz
kinetikus szobor

kísérleti film

kisplasztika

kivonó/szubtraktív színkeverés

klasszicizmus

klasszikus **klisé (nyomdatechnika)**

kockázás (film)

kocsizás (film)

kódex

kollázs

kolostor

kolosszus

komplementer kontraszt

kompozíció

kompozíciós vázlat

kompozíciótipusok

konceptuális művészet

konstrukció

konstruktivizmus

kontaktmásolás

kontextus

kontraposzt

kontraszt

kontraszt illúzió

kontúr

koré

korinthoszi

koronázási jelvények

korongozás

korpusz

korstilus

kortárs művészet

könyvművészet

környezetalakítás

környezetkultúra

körplasztika

közelkép (film)

közösségi és személyes tér (építészet)

kránozás/daruzás

kratér

krétarajz

kroki

kubizmus

kupola

kurosz

kurzív (tipográfia)

kváderkő

land-art

lapdúc

lapos dombormű

latin kereszt

látószög

látványterv

lavírozás (festőtechnika)

layout

lazúrozás

legyezőboltozat

lépték
levegőperspektíva
link
linómetszet
litográfia/könyomás
lizéna
lokálszín
lyukkamera
madártávlát
mandala
mandorla
manzardtető
magas dombormű
magasnyomás
magában való kontraszt
magyarázó-közlő rajz
mail-art
makett
manierizmus
maratás (sokszorosító grafika)
margó (kiadványszerkesztés)
márkajel
maszk
maszkolás/kitakarás (fotó, film)
masztaba
matt
mauzóleum
máz (kerámia)
média
mediális művészet médium
megaron
mellékhajó
mellékszín
mélynyomás
mélységélesség (fotó, film)
menhir
menóra
mennyiségi kontraszt
méretarány
méretperspektíva
merőleges vetítés (ábrázoló geom.)
mérmű
mesterséges forma
metakommunikáció
metopé
metszet (grafika)
metszetrajz
metszősík
minaret
miniatúra
minimal art
minőségi kontraszt
mintázás
miskakancsó
mobil (szobrászat)
modellezés

modern

modernizmus

modulor

moire

Monge-féle vetületi ábrázolás

monokróm

monolit

monotípi

montázs

montázsely (film)

monumentális festészet

motívum

mozaik

mozgásfázis

mozgókép

mozgóképi kifejezés

multimédia

murális technikák

műalkotás

műelemzés

műfény

műleírás

műsorrend

műszaki rajz

műtárgy

műtípus

művészeti ágazat

művészeti irányzat

művészeti korszak

művészeti technikák

művészettörténet

művészi ábrázolás

művészkönyv

nabis

nagybányai festészet

nagytotál (film)

naiv művészet

narráció

naturalizmus

negatív forma

negatív kép

nemezelés

neoavantgard

neoimpreszionizmus

népművészet

néprajz

néprajzi tájegység

nézetszerű ábrázolás

nézőpont

nonfiguratív művészet

nyeregtető

nyitott fedélszék

nyitott forma

nyomat

nyomódúc

nyomóforma

nyomvonal (ábrázoló geometria)

obeliszk

objekt

ókeresztény művészet

olajfestés

oldalpár (kiadványszerkesztés)

oltár

op art

opeion

optikai csalódás

organikus építészet

origámi

orumzat

ornamentika

oszlopfő

oszloptípusok

önarckép

önárnyék

önkifejezés

öntött szobor

öntőforma

összetett forma

ötvösművészet

övpárkány

palást (ábrázoló geometria)

paletta

pannó

panoráma

papírmásé

papírmérités

papírmetszet

papírnymat

papírplasztika

papirusz

párta (építészet)

parafrázis

paszpartu

pasztell

peposz

performance

pergamen

peripterosz

perspektivikus ábrázolás

pigment

piktogram

pilasztér

pillér

pillérköteg

pilon/pülon

piramis

pixilláció

plakát

plakett

plán

plasztika

plasztikus

plasztilin
playback
plein air
pointillizmus
pop art
populáris
porcelán
porfesték
portfólió
portikusz
portré
poszter
posztimpresszionizmus
posztmodern
pozitív forma
predinasztikus
prehisztorikus
premier plán
próbanyomat
profil
quattrocento
rajzfilm
raszter (nyomtatás)
ready made
redukció
realizmus
reflex
rekeszománc
reklám
reklámhatás
rekonstrukció
relief
reneszánsz
reprodukción
restaurálás
retrospektív
rézkarc
rézmetszet
riportfotó
rizalit
rokokó
romanika
romantika
rövidülés
rózsablak
sablon
sajtófotó
sámán
sekrestye
semleges szín
sfumato
síkbeli ábrázolás
síkidom
síknymás
sírkamra
sírtípus

skurc

snitt

sokszorosító grafika
sokszorosító technikák

spanvolozás

spektrum

stilizálás

stílus

stílusirányzat

stílusjegy

story-board

struktúra

strukturálisizmus

stukkó

surlófény

svenk

szabadkézi rajz

szabályos forma

szabásminta

szabásrajz

számítógépes grafika

szarkofág

származtatás (ábrázoló geometria)

szcenika

szecesszió

székely kapu

szekko/secco

szekond plán

szekvencia (film)

szénrajz

szentimentálisizmus

szentély

szent kerület

szépművészet

szegráfia/szítanyomat

szerkesztőrajz

szerkezeti rajz

szfinksz

sziluett

szimbolizmus

szimbólum

szimmetria

szimultán kontraszt

színárnyalat

színdinamika

színreflex

színérzet

színharmónia

színhőmérséklet

színintenzitás

színkontraszt

színkör

szinopszis (film)

színperspektíva

színskála

színszimbolika

szobor
szoborfülke
szobrászat
szórt megvilágítás
szóttas
szövésszék
sztéle
szubjektív nézőpont (film)
szubkultúra
szuperközeli plán
szuprematizmus
szürrealizmus
szuszék
tablakép
tabló
tagolatlan forma
tájkép
takarás
tálas
támív
támpillér
tanulmányrajz/stúdió
tapasztalati és reprezentált valóság (film)
tapasztalati távlattan/látszati ábrázolás
tárgyanimáció
tárgykultúra
tasizmus
technikai kép
telített szín
templomhajó
temperafestés
térábrázolási konvenció
térhatás
térillúzió
térmélység
természetelvű ábrázolás
természetes megvilágítás
természeti forma
térrétegek
térszervezés
tervezési folyamat
tervrajz
testbeszéd
textil
textilplasztika
textúra
tinta
tipográfia
tiszta szín
tojástempera
tollrajz
tónus
tónus/fény-árnyék kontraszt
tónusredukció
tornác

totem

totál (film)

többszempontú ábrázolás

tömegkommunikáció

tört szín

transzavantgard

transzformáció

transzparencia

trecento

trifórium

triglif

tükrös

tümpanon/timpanon

tumulus

tusraajz

tűzzománc

utókép

vágás (film)

vakárkád

valór

varrottas

vázakép

vázlat

vertikális elrendezés

vetett árnyék

vetítés (ábrázoló geometria)

vetítősík (ábrázoló geometria)

vetítősugár (ábrázoló geometria)

vetület (ábrázoló geometria)

vetületi ábrázolás

videoklip

videoművészet

videoinstalláció

virtuális valóság

viselet

vízfestés

vízjel

vizuális élmény

vizuális képzelet

vizuális kifejezőeszközök

vizuális kommunikáció

vizuális költészet

vizuális kultúra

vizuális minőségek

vizuális művészetek

voluta

vonalas rajz

vonalmínőségek

vonalspektíva

zárt forma

zikkurat

zománcművészet

zsinagóga

zsindey